

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritium Ibidem
Parochi, Consilarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

De virtute Obedientiæ in Soc lesv, & quantum, ac quomodo eam
obseruent Patres.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

siue quis alius ex Catholicis huius castimoniam veluti preciosissimi floris pulchritudine & suauecolentia captus, tantam castissimorum iuuenum ac virorum in Societate multitudinem, terrestrium Angelorum nomine dignatus est, is mihi, omnibusque Castitatis ac Societatis IESV amantibus aptissima verissimaque similitudine videtur vsus esse.

De virtute

Obedientia,

quam pra

cæteris co-

lit Societas

IESV.

Nondum vllum calumniarum in vitam Societatis IESV inuenio exitum. Plura adhuc latent, quæ sunt euoluenda. Ac vereretur quidem, ne molestior videretur oratione longiore, nisi considerem à plerisque qui hæc legent, vel audient, & veritatem & Societatem IESV amari. Quod si quem etiam hæc non delectent ob ipsos Iesuitas, à quibus fortè propter aliam, quam sequitur, sectam est alienior: is saltem ne aut calumniator similis Polycarpo, aut facile mendacis credendo, leuior existimetur; hæc quæ adhuc dicenda sunt, beneuolus accipiat. Ex votis illis, quibus se sancta IESV Societas Deo sponte in perpetuum consecrat, est quoque illud, quod obedientiam vocant, quo ipso quasi propria voluntate se abdicant Iesuitæ, & aliorum, quos loco Christi Seruatoris sui habent, se dedunt prudentiam gubernandos; ita, vt de seipsis quodammodo parum vel nihil solliciti, omnem illam curam DEO ac Moderatoribus suis relinquunt: atque adeò nec in studijs literarum, nec in functionibus ac muneribus obeundis id eligant, quod ipsis maximè arrideat; sed quod suis quasi Magistratibus videatur. Atque in hac obedientiam virtute cæteris ferè Religiosis antecellunt Iesuitæ: vt quemadmodum quidam paupertatem summam, aut aliam in vitæ genere asperitatem Religiosi sectantur, in qua emineant: sic Societas IESV hanc præcipuè virtutem apud suos florere & in summo haberi precium percipit; cuius nobilitatem miris laudibus vexit, & perfectionem pulcherrimis coloribus depinxit, eiusque assequendæ rationes optimè demonstravit beatus Ignatius primus huius Societatis Auctor. Quoniam autem animaduertunt Calumniatores, huic virtuti maximè studere Iesuitas, in eaque ita excellere, vt etiam totius Societatis bonum & incrementum in ea situm

*Invita P.
Ignatij à
Ribadenei-
r a scripta
1656.*

tum esse existiment: ideò fortioribus machinis, maioribus-
 que calumnijs in hanc obedientiam irruunt, & de ea impu-
 dentius audaciusque mentiuntur: quamuis ita in cæteris ca-
 pitibus omnem mentiendi & calumniandi vim exeruerint,
 vt mirari ferè quis possit, eis adhuc spiritum & voluntatem
 ad fundenda mendacia suppetere. Sed habent auctorem
 & impulsorem indefessum & inexhaustæ artis, quo adiuto-
 re quam diu vtentur, tanquam ex perenni fonte calumnias
 & mendacia, prouentu vberissimo, cõparare sibi poterunt.

Sed quid tantoperè in hac obedientia Iesuitica displiceat
 Calumniatoribus, audiamus. Ad viuum rem refecant. Vn-
 de ortum habeat hæc obedientia, sic declarant. Ignatium
 Loiolam Hispanum fuisse: hominem seruili ingenio: ser-
 uire enim Hispanos Regi suo: itaque seruitutem amasse, &
 in Societatem IESV introduxisse. Quid hæc sibi volunt
 Polycarpe? An nescis Ignatium Loiolam nobilissima fa-
 milia ortum esse? An nobiles serui sunt? Cur Hispanos ser-
 uos dicis? An quia Regi suo parent? An quia in fide Catho-
 lica ita sunt constantes, vt etiam nomen vestrum execren-
 tur? Ergonè serui, quot quot Regibus subsunt? Sed non est
 obscurum, quid velis Polycarpe. Illos tu seruili ingenio di-
 cis, qui disciplinam Christianam æquo animo admittunt:
 qui nolunt ad quauis scelera & hæreses habere licentiam;
 sed se aliena auctoritate, etiam in rebus, quæ ad fidem spe-
 ctant, duci ac regi patiuntur. Vos liberi esse vultis: hoc est,
 quasuis hæreses & abominandos errores per orbem impu-
 nè disseminare; ac Respublicas quietas, vti fecistis hæc-
 tenus, ad seditiones & bella concitare. Hinc Tyranni vobis
 vocantur & iniusti Dominatores, qui perspectis vestris frau-
 dibus ac dolis, vehementer ac fortiter eis obsistunt: qui que
 vos quàm longissimè, tanquam pestes & faces bellorum, à
 suis ditionibus remouent. Illi autem vobis serui ac man-
 cipia videntur, qui non pro sua libidine sacra & profana o-
 mnia permiscere & peruertere possunt. Ita vera vobis liber-
 tas solùm est scelerum omnium & flagitiorum impunitas &
 licentia.

*In Epistola
 P. Ignatij
 de obedientia
 & in
 Const. Soc.
 passim.
 Hist. or. Ies.
 à pag. 108.
 &c.*

*Obedientiã
 predicantes
 seruitutem
 vocant.
 Hist. Ord.
 Ies. pag. 110*

Pseudohistoricus videt eos, qui in Dominis suis Christum Dominum secundum Apostolum agnoscunt. Ephes. 6. 1. Pet. 2.

Hist. Ord. Ies. pa. 112.

Societatis Iesu homines ad omnes virtutes, Obedientiam precipue exercentur. Talia reperiuntur in cap. 5. Hist. Ies. Or. de Iesuita-

Quapropter planè intolerabile arbitratur Polycarpus, ut quis homini alicui tanquam Christo Domino obediat, hoc est, ita Moderatorum suorum imperia audiat & exequatur, atque si Christus ipse corporeis oculis aspectabilis imperasset. Quicquid verò dicat Apostolus? Etiam in Dominis discipulis ac Ethnicis auctoritatem quãdam diuinam nos agnoscere & venerari debere: atque adeò sic illis obtemperandum esse tanquam Christo Domino. Hoc tamè non facit ad gustum & palatum Polycarpi, ut homo hominem loco DEI habeat, eiq; tam studiosè obtemperet. Nò enim tanti est Apostolus Paulus apud Polycarpum, ut propter eius mandatum velit in seruitutem redigi. Quamuis autem ipse Polycarpus necessariò fateatur, in Iesuitarum Regulis catenus tantum mandari obedientiam, quatenus nihil precipiatur, in quo peccatum esse cognoscatur: tamen sæpius postea mendacissimè & impudentissimè calumniatur, tyrannica hac seruitute etiam ad peccata & flagitia perpetranda cogi Iesuitas. Eo solo nixus fundamento; *Doctrinam* atq; fidem Romanam, Pontificiam, Catholicam, plenam esse errorum ac scelerum. Omnia autem Iesuitarum imperia ad incrementum & conseruationè fidei spectare. Quòd si sceleratus impostor Romanam fidem talem esse, qualem describit, probare voluisset aut potuisset: non ei historia Iesuitica, sed disputatio conscribenda aut edenda fuisset, quæ id luculenter demonstraret. Nunc illud agit, ut Iesuitæ videantur talem Obedientiam colere, quæ in sceleribus etiam perpetrandis promptè obediendum sit: quæ calumnia est manifesta, quæ frequenter vititur nequissimus & improbitissimus Calumniator.

Sed quoniam ponit exempla Obedientiæ Iesuiticæ, ea sunt aliquantulum accuratius perpendenda. Duùm autem generum sunt, quæ adferuntur. Primum, quædam mera commenta sunt & mendacia, quæ suo quoq; iudicio lector deprehendet, quæque indigna iudicamus, ut à nobis confutentur. Alia deinde speciem quidem veritatis habent, sed ita sunt ab istis Criminatoribus deprauata, ut appareat vel

vel turpia prorsus, vel inutilia, vel etiam noxia. Eiusmodi sunt exercitationes quædam siue experimenta, per quæ varie, præsertim Tyronum Societatis IESV constantia & promptitudo in obediendo tentatur. Atque propter huius generis exercitationes egregiè Societatem pseudo historicus irridet: quoniam multis, se, qui scilicet rationem disciplina Religiosa perspectam non habent, facile persuasurum sperat, ut ridiculos & ineptos Societatis IESV homines existiment; quod cum sint ex illis non pauci natalibus illustres, aut doctrina graues, aut virtute & auctoritate clari, iubeantur tamen interdum ea subire, quæ fortè aliquis etiam seruili ingenio vix perficeret: & quod in ijs etiam quandoque, in quibus quidam præ cæteris sibi sapere videntur, non agere ut instituerunt, permittantur; sed ad mentem & voluntatem Imperantis se potius conformare debeant; quod interdum humum verrant: aliàs vasa eluant: humilia & abiecta ministeria (etiam reluctante quandoque aliquo affectu animi, non perfectè domiti) ambient & studiose obeant: quodque foris ob virtutem aut eruditionem honoratissimi, domi non sibi solùm & æqualibus, sed etiam honore & existimatione inferioribus, vel sponte, vel ex mandato seruiant.

in vita priuata, & multa passim aliàs.

Arque hæc quidem, præsertim ut à Pseudohistorico narrantur, vel absurda, vel inepta plurimi mortalium iudicare poterunt, quoniam ipsi eorū fructum & finem non cognouerunt vnquam. At Patres Societatis IESV, qui nullam quàm sui ipsius Victoriā, pulchriorem; & meliorem eum, qui dominatur animo suo, expugnatore urbium esse sciūt: hæc virtutum summarum quasi rudimenta quædam cupidissimè complectuntur, & in illis sic se exercent, ut sine quibus ad virtutum & perfectionis culmen ascendere non posse putent. Verum si ipsam etiam rationem consulamus: Quam inuicti animi robur existimas hoc, ita animo comparatum esse, ut nullum Imperium tam durum videatur, quod non exequare, aut ad arbitrium imperantis, aut certè secundum vires & voluntatē obediendi? Non est fœlicitas eorum,

Victoria sui, maxime cordis Societatis Iesu Patribus Prover. 16.

corum, quibus nihil durum aut asperum imperatur; sed eorum, quibus nihil, quod non ipsi animo volente ac prompto faciant, imperari potest, Hanc fortitudinem & constantiam, hanc obediendi promptitudinem optimi viri ac sapientissimi illis similitudinibus rectè declarant, cum significant verè Obedientem esse tanquam baculum in manu senis: Nec magis eum imperio maiorum cōtradocere, quàm cadauer, quod sine sensu ac voce est. Fuerunt autem hæ Virtutum quasi periclitationes, antiquissimis, sapientissimis, sanctissimisque hominibus ita v̄sitatæ, atque tam sunt v̄sæ necessaria, quasi sine ijs Monasticæ, Religiosæque disciplinæ perfectio nullatenus consistere posset. Itaque pleni sunt

Vide Basil.

Ascetica.

Chrysost.

contra vnu

perâtes Vi-

tâ Monast.

Casiani,

Ec.

libri sanctorum Patrum eiusmodi exercitationum in virtutibus, & præsertim obedientiæ exemplorum, quæ à DEO sæpè sunt per miracula comprobata, quorum multa afferrem, nisi putarem pijs quidem obuia & cognita, impijs autem incredibilia. Nam rideret ea Polycarpus non minus, quàm quæ de Iesuitis commemorat; quamuis vt dixi, vix in vlla narratione fides ei adhibenda sit: quoniam etiam quæ vera sunt, veneno malitiæ ac maledicentiæ suæ corrumpit.

Nihil diui-

na maiest.

derogat obe-

dientia er-

ga homines

Quanquam rursus iam pietatis laudem quærit. Putat enim diuinam Maiestatem minui, si hominibus tam religiosè obtemperetur. Verùm nihil Obedientiam Religiosam auctoritati diuinæ derogare, vt sceleratus mentitur Calumnias, inde clarum est, quod hoc obsequendi studium DEO in primis exhibendum docent Societatis IESV Patres: nec aliter hominibus deferendum, quàm quatenus in ipsis DEVS ipse agnoscitur & honoratur. Quod si nemo est mortalium, qui nō obsequentiissimos & paratissimos suos ad obediendum optet seruos esse; Et non solum sibi, sed etiam omnibus, quibus ille potestatem & auctoritatem tribuit: pari promptitudine animi, Obedientiam præstari exoptat; an DEVM putamus non vehementer probare, & gratissimam habere voluntatem tam facilem atque expeditam, quam declarant Religiosi Societatis IESV: Neque est

est quod illud suo more deblateret Calumniator: Iesuitarum Moderatores nequaquam loco DEI haberi debere aut posse. Non enim is vir est Polycarpus, cuius consilium aut ductum in via salutis quisquam pius ac prudens sequi velit. Christi oves nunquam sequentur barbatos & barbaros hos seductores qui captiuas ducunt mulierculas oneratas peccatis, &c.

Sed mirum etiam in modum illudit Iesuitis Polycarpus, propter Regulas suas ac Constitutiones: quas nequissime mentitur eos habere loco Decalogi; imò eidem etiam preferre: quasi neglectis diuinis mandatis, hiscè potius suis legibus obseruandis inuigilent: & quasi leges diuinæ & Constitutiones ac Regulae Societatis IESV inter se pugnent, neque simul obseruari possint. Quod neque verum est, neque ab vlllo Iesuita aut cogitatum, aut dictum vnquam: nec si Iudæ instar dirumpatur Polycarpus, cōfirmare hoc aliqua auctoritate fide digna vnquam poterit. Quid si verò ego demonstraero Leges Iesuitarum quasi adiumenta quædam esse & præsidia diuinas leges & mandata, certius ac fidelius explendi? Nonne tum probatum erit, Regulas Societatis sanctas atque laudabiles esse? Audi igitur Polycarpe, si tantillo tempore vacare potes à calumnijs, vt aliquid sani ac veri audias. Nunquid inter mandata diuina est: Non concupisces Vxorem aut bona proximi tui? Quem facilius hoc præceptum obseruaturum putas: Eumne qui solutus ac liber, quò velit, eat, & quantum potest bonorum congreget: Aut eum, qui se his bonis abdicet: qui alienarum vxorum etiam frequenter obtutus vitet? Quem tu censes facilius futurum commissurum: Eumne qui multa, an eum, qui nihil appetat, & qui etiam propria bona sua dilargiatur? Cupiditibus vires non obtemperando, sed resistendo detrahes. Diuitiarum amor cum earum incremento crescit, & videmus pauperrimos quoque sua sorte magis semper cōtentos esse, quam illos beatos. Dubito an hæc intelligas: Nisi forte dicas ex Stoica disciplina desumpta esse: quoniã quicquid ferium aut seuerum est, illud tibi Stoicum est. Times enim

Constitutiones ac Regule Societatis Iesu nõ pugnant neq; præferuntur Decalogo, vt mentitur Polycarpus. Hist. Ord. Ies. pagin. 114. & alias.

Regule Religiosorum adiunãt potius quam impediunt obseruationem præceptorum diuinorum.

L

ne Epi-

ne Epicurea tibi Secta deserenda sit. Itaque ab Epicuro ver-
suram faciam, vel à Baccho. Quem tu putas ebrietatis cri-
men facilius euitaturum; cum ne, qui affatim, quod bibat,
habeat? an qui etià vino abstineat; aut potestate quantum
velit, vel poscendi, vel bibendi se abdicet? Atqui hæc ser-
uitus, inquit, est: sit ita sanè. Sed illud quæro, an ad eum fi-
nem, ne scilicet quis inebrietur, faciat; Concedes, nisi fal-
lor. Sed dices, præstat alioqui sobrium esse: quid si autem
tanta sit necessitas sobrietatis, quanta profectò est, & quidem
multò maior quàm libertatis; nonnè laudabilius est secu-
riorem illam rationem ad sobrietatem eligere; quàm hæc
libertatis, minus necessariam, & magis periculosam? Sic
igitur tibi Bellua, de Iesuitarum legibus ac seruitute ratio-
cinandum esset. Mandata DEI obseruanda sunt, ita, vt nisi
obseruentur, aternæ mortis supplicium impendeat. Non
concupiscendum est, verbi gratia, qui ergo id agit, vt cer-
tiore quodam modo eò perueniat; & quàm minimum con-
cupiscat, an tu eum reprehendendum putabis Polycarpe? At
nimis difficilem modum & asperum eligit. Quid refert, si
simul etiam securum? Cùm enim instat necessitas perueni-
endi ad aliquem locum, tutior potius via eligitur, quàm fa-
cilior aut mollior. Quarè sapienter Iesuitæ faciunt. Quis
dubitet minus erraturum propria voluntate, qui ea se spon-
tè abdicarit? Quis dubitet minus ab usum pecunijs, aut hæ-
reditate paterna, qui eam simul & semel pauperibus elargi-
tus est? Quis dubitet eius minus irritatum iri cupiditates, qui
perpetuo rigore disciplinae ac studijs seuerissimis est occu-
patus? At hæc seruitus est, & miseria. Sed nisi hanc experi-
retur, maiore fortè conflictandum esset periculo. Ergo iam
illa calumnia concidit, præferri scilicet Regulas in Socie-
tate IESV Decalogo; & illa; cum mandatis diuinis eas
pugnare: quod quoniam Calumniator asserit tantum, am-
pliore confutatione non eget. Et numeretur sanè hoc inter
alia innumera conuicia, quibus optimam optimorum ho-
minum Societatem onerat.

*Societatis
Iesu homi-*

Sed piaculum mihi videtur illud omittere, quod scelerat-
tissimus

tiffimus Polycarpus Iesuitas audacissimè accusat, manife-
 sta & inaudita inter Christianos Tyrannidis. Præterquam
 enim quòd istam obediendi necessitatem, (quæ tamen, quia
 sponte & liberè suscepta est, libertas potius vocanda esset)
 cum Turcica ac Moscouitica crudelitate improbissimus
 nebulo comparat: illud etiam mentitur. Societatis IESV
 Moderatores, in eos, qui minus ad exequenda iussa & impe-
 rata Magistratum suorum prompti; vel ingenio sint præ-
 fractione; ac minus obseruantes Constitutionum Iesuitica-
 rum; seuerè & crudeliter animaduertere: ita quidè, vt ipse
 Pater Ignatius hac asperitate pœnarum multorum valetu-
 dinem ac vires tantopere fregerit, vt longioris vsura vitæ
 priuarentur: eiusque mendacij auctorem facit, ac testem ci-
 tat Reuerendum Patrem Paulum Hoffæum, virum grauis-
 simum, & de ipsa Societate ac Germania nostra optimè
 meritum. Quæ tam impudens & turpis Calumnia est, vt in-
 ter præcipuas numerari possit; cum, si in vlla hominũ con-
 gregatione, singularis semper, admirabilis, atque planè pa-
 terna Patris Ignatij in omnes etiam delinquentes, beneuo-
 lentia extiterit: quam vt omnes, qui præsent, imitarentur,
 grauissimè sancit in Constitutionib. suis, & in hodiernum
 diem diligentissimè in omnibus Collegijs obseruatur: ita,
 vt semper magis beneuolentia & amore, quàm seueritate
 & acerbitate delinquentes corrigantur. Sed testis est huius
 rei ipsa vita beati illius viri; tum eorum Constitutiones &
 Regulæ. Non quidem omninò parcitur delinquentibus;
 sed disciplina Religiosa magno vbique studio ab his Patri-
 bus obseruatur. Veruntamen sic inter eos viuatur, vt pœ-
 nis minimum opus sit, nisi fortè ad Virtutis exercitatio-
 nem. Et ita plerique affecti sunt, vt, quamuis ob leuiora er-
 rata, de se ipsis grauiores pœnas sumant, quam quisquam
 etiam seuerus Censor exigeret. Quòd si quis aliquando præ-
 fracti animi & impatiens paternæ emendationis, aut gra-
 uioris & manifesti sceleris reus inueniretur, nō cum in car-
 ceres compingunt, nec tormenta adhibent, sed à sua Socie-
 tate demittunt, & liberum abire sinunt. Quò fit, vt talium,

nes, magna
 prudentias
 mansuetu-
 dine guber-
 nari.

Hist. Ord.
 Ies. pa. 44.
 & 151.

Atrox ca-
 lunnia de
 Tyrannide
 Iesuitarum
 cõfuitur.

Hist. Ord.
 Ies pag. 12.

In vita eius
 lib. 5. ca. 7.
 Cõstit. par.
 6. cap. 1. S. d.